Inhoudstafel

Inleiding 35
1. Begrip loon voor de sociale zekerheid 35
2. Begrip loon voor het fiscaal recht 36
2.1. *Beginsel* 36
2.2. *De aanslag 'geheim commissieloon'* 37
3. Begrip loon voor het arbeidsrecht 37

Hoofdstuk 1
Aandelenopties – Warrants – Overdracht van aandelen 39
1. Aandelenopties (*stock options*) 40
1.1. *Fiscale behandeling* 41
1.1.1. Tijdstip van belasting 41
1.1.2. Raming van het voordeel 44
1.1.3. Bedrijfsvoorheffing 48
1.1.4. Individuele fiches (inkomen 2025) 50
1.2. *Socialezekerheidsaspecten* 52
2. Overdracht van aandelen 53
2.1. *Fiscale behandeling* 53
2.1.1. Overdracht van aandelen met decote 53
2.1.2. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs in het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen 53
2.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 54
2.2.1. Overdracht van aandelen met decote 54
2.2.2. Toekenning van of inschrijving op aandelen tegen verminderde prijs in het kader van artikel 609 van het Wetboek van Vennootschappen 55
2.3. *Bijzonder geval: aandelen toegekend door een moedervennootschap* 55
2.3.1. Aspecten van sociale zekerheid 55
2.3.2. Fiscale behandeling 57
3. Bijzonderheden op het vlak van aandelenopties 57
3.1. *Optieplannen op deelbewijzen van bevek* 57
3.1.1. Hoe werkt een optieplan op deelbewijzen van een bevek? 57
3.1.2. Voorbeeld 58
3.1.3. Voorwaarden opgelegd door de Dienst Voorafgaande Beslissingen (DVB) 60

3.2. *Warrantsplan / Korte termijn optieplan* ... 62
3.2.1. *Hoe werkt een warrantsplan?* ... 62
3.2.2. *Voorbeeld* ... 63
3.2.3. *Voorwaarden* ... 63
3.3. *De spiegelopties* ... 64
3.3.1. *Hoe werken de spiegelopties?* ... 65
3.3.2. *Toepassingsvoorwaarden* ... 65
3.3.3. *Toepassing van het principe van de spiegelopties op de optieplannen op deelbewijzen van een bevek* ... 66
3.4. *Nieuw: optieplannen zonder tussenpersoon* ... 67
3.4.1. *Warrantplannen zonder bank* ... 68
3.4.2. *Langetermijnplannen zonder bank* ... 68
4. Arbeidsrechtelijke aspecten ... 69
5. Te vermijden valstrikken ... 71
5.1. *Gedekt zijn door een eigen ruling en/of een recente brief van de RSZ* ... 71
5.2. *De 20%-grens in acht nemen* ... 71
5.3. *Een verworven recht of een bepaald voordeel niet omzetten in warrantplan* ... 71
5.4. *Het financiële risico voor de begunstigden niet wegnemen* ... 72
5.5. *Automatische verkoop in de warrantplannen* ... 72

Hoofdstuk 2

Aanvullende pensioenen ... 73
1. Groepsverzekeringen ... 74
1.1. *Soorten pensioentoezeggingen* ... 74
1.1.1. *Sectorpensioenplannen* ... 75
1.1.2. *Ondernemingspensioenplannen* ... 75
1.1.3. *Individuele pensioenbelofte of individuele pensioentoezegging* ... 76
1.2. *Aansluiting bij een aanvullend pensioenplan* ... 77
1.2.1. *Verplichte aansluiting* ... 77
1.2.2. *Verbod van discriminatie* ... 78
1.3. *Praktische aspecten van de plannen van aanvullend pensioen* ... 82
1.3.1. *Rendementsgarantie* ... 82
1.3.2. *Leeftijd waarop het aanvullend pensioen wordt betaald* ... 84
1.3.3. *Wachtperiode* ... 84
1.3.4. *Drempel voor de overdracht* ... 85
1.4. *Informatie* ... 85
1.4.1. *Jaarlijks verslag* ... 85
1.4.2. *Individuele informatie* ... 85
1.4.3. *Jaarlijkse informatie (vanaf 1 januari 2026)* ... 86
1.4.4. *Informatie bij de pensionering (vanaf 1 januari 2025)* ... 86
1.4.5. *Toegang voor de werknemer* ... 86

1.5. *Fiscale behandeling* 87
1.5.1. Werkgeversbijdragen 87
1.5.2. Werknemersbijdragen 88
1.5.3. Uitkeringen in de vorm van kapitaal 88
1.5.4. Uitkeringen in de vorm van rente 92
1.5.5. Samenvattende tabellen 92
1.6. *Bijdragen gestort door de werkgever* 103
1.6.1. Bijdragen gestort door de werkgever: basisbijdrage (8,86%) 103
1.6.2. Bijdragen gestort door de werkgever: Wijninckx-bijdrage 104
1.6.3. Uitkeringen: sociale bijdragen 104
1.7. *Aspecten van arbeidsrecht* 106
2. Vrij aanvullend pensioen voor werknemers (VAPW) 107
2.1. *Juridisch kader* 108
2.2. *Initiatief* 108
2.3. *Werking* 108
2.3.1. Afsluiting van een pensioenovereenkomst 108
2.3.2. Bedrag 108
2.3.3. Inhouding op het loon 109
2.3.4. Storting 110
2.3.5. Informatie 110
2.4. *Geen nieuwe individuele voortzetting van collectieve plannen meer* 111
2.5. *Fiscale behandeling* 111
2.5.1. Bijdragen 111
2.5.2. Belasting 111
2.5.3. Uitkeringen 112
2.5.4. Fiscale fiche 112
2.6. *Aspecten van sociale zekerheid* 112
3. Terugbetaling van een privéverzekering aanvullend pensioen 112
3.1. *Notie* 112
3.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 113
3.3. *Fiscale behandeling* 113
3.3.1. Storting door de werkgever op de pensioenspaarrekening van de werknemer 113
3.3.2. Terugbetaling van het individuele pensioensparen 114
4. Vergelijkende tabel 114

Hoofdstuk 3

Auteursrechten ... 115
1. Begrip auteursrecht en overdraagbaarheid ... 116
1.1. *Soorten rechten* ... 116
1.1.1. Vermogensrecht ... 116
1.1.2. Moreel recht ... 116
1.2. *Houder van het auteursrecht in het kader van de arbeidsrelatie* ... 116
1.2.1. Principe: de werknemer ... 116
1.2.2. Uitzondering: de werkgever ... 117
1.3. *Overdracht van auteursrechten* ... 117
2. Aspecten van sociale zekerheid ... 118
2.1. *Standpunt van het Hof van Cassatie sinds 2014* ... 118
2.2. *Nieuwe reglementering sinds 1 januari 2023* ... 119
2.2.1. Niet ter vervanging ... 119
2.2.2. Toepassingsgebied ... 119
2.2.3. Beperkt bedrag ... 119
2.2.4. Aangifte ... 121
3. Fiscale behandeling ... 121
3.1. *Beperking van het toepassingsgebied* ... 121
3.2. *Roerende voorheffing* ... 122
3.2.1. Tarief en aftrek beroepskosten ... 122
3.2.2. Absolute grens ... 123
3.2.3. Relatieve grens ... 123
3.2.4. Aangifte en betaling ... 125
3.2.5. Fiscale fiche ... 126
4. Arbeidsrecht ... 126
4.1. *Principes* ... 126
4.2. *Opname in de berekeningsbasis van de opzeggingsvergoeding* ... 127
4.3. *Opname in de berekeningsbasis van het minimumloon* ... 127

Hoofdstuk 4

Cafetariaplan ... 129
1. Definitie ... 130
2. Mogelijke vormen ... 130
3. Invoering van een cafetariaplan ... 131
3.1. *Instemming van de partijen* ... 131
3.2. *Rechtsinstrument* ... 131
3.2.1. Collectieve arbeidsovereenkomst ... 131
3.2.2. Algemeen beleid en individuele overeenkomst ... 132
3.2.3. Arbeidsreglement ... 132

3.3. *Naleving van de hiërarchie van de rechtsbronnen* 132
3.4. *Vrijwillige of verplichte deelname van de werknemers* 132
3.5. *Informatieplicht* 133
4. In acht te nemen regels 133
4.1. *Antidiscriminatiereglementering* 133
4.2. *Naleving van het gewaarborgd minimummaandinkomen* 133
4.3. *Naleving van de loonnorm* 134
4.4. *Antimisbruikmaatregelen* 134
4.5. *In acht te nemen omzettingsregels* 135
5. Sociale en fiscale behandeling 135
6. Valorisatie van de voordelen 135
7. Voorbeelden van voordelen die in een cafetariaplan kunnen zitten 136
7.1. *Om te zetten voordelen* 136
7.1.1. Brutoloon 136
7.1.2. Eindejaarspremie 136
7.1.3. Individuele bonus 136
7.1.4. Bedrijfswagen en de andere voordelen in natura 136
7.1.5. Extralegale verlofdagen 137
7.1.6. Diverse premies 137
7.1.7. Kostenvergoedingen? 137
7.2. *Te kiezen voordelen* 137
7.2.1. Verzekeringen en gezondheid 137
7.2.2. Bijkomende verlofdagen 137
7.2.3. Voordelen in natura 138
7.2.4. Warrants 138
7.2.5. Mobiliteit 138
7.2.6. Opleiding 139
7.2.7. Voordeelkaart 139
7.2.8. Cash premie (saldo) 139
7.3. *Afgeraden voordelen* 139
7.3.1. Algemeen 139
7.3.2. Extralegale kinderbijslag 139
8. Het cafetariaplan in het kader van aanvullende pensioenen 140
9. Stappen en aandachtspunten 141

Hoofdstuk 5

Ecocheques ... 143
1. Elektronische ecocheques ... 144
2. Aspecten van sociale zekerheid ... 145
2.1. *Voorwaarden voor de vrijstelling* ... 145
2.1.1. Vervanging ... 145
2.1.2. Voorwaarden ... 146
2.1.3. Sanctie ... 147
3. Fiscale behandeling ... 147
3.1. *In hoofde van de werknemer* ... 147
3.2. *In hoofde van de werkgever* ... 148
4. Wijze van berekening van het aantal aan de werknemers toe te kennen ecocheques ... 148
4.1. *Deeltijdse werknemers* ... 148
4.2. *Indiensttreding, vertrek, wijziging van personeelscategorie en schorsing van de arbeidsovereenkomst* ... 149
4.3. *Het probleem van de afrondingen* ... 150
4.4. *Bijzondere betalingswijze* ... 150
5. Informatieverstrekking aan werknemers ... 150
6. Lijst van ecologische producten en diensten die in aanmerking komen voor betaling met ecocheques ... 151
7. Model ... 154
7.1. *Cao betreffende de toekenning van elektronische ecocheques* ... 154
7.2. *Individuele overeenkomst tot toekenning van elektronische ecocheques* ... 159
8. Ecocheques toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders ... 163
9. Ecocheques versus maaltijdcheques ... 163
10. Aspecten van arbeidsrecht ... 164

Hoofdstuk 6

Geschenken en vrijgevigheden ... 165
1. Geschenken en geschenkcheques ... 166
1.1. *Socialezekerheidsaspecten* ... 166
1.1.1. Sinterklaas, Kerstmis of Nieuwjaar ... 166
1.1.2. Onderscheiding ... 167
1.1.3. Pensionering ... 167
1.1.4. Gemeenschappelijke bepalingen ... 168
1.2. *Fiscale behandeling* ... 170
1.2.1. In hoofde van de werknemer ... 170
1.2.2. In hoofde van de werkgever ... 172
1.3. *Samenvatting* ... 172

2. Vrijgevigheden ... 173
2.1. *Socialezekerheidsaspecten* ... 173
2.2. *Fiscale behandeling* ... 175
3. Aspecten van arbeidsrecht ... 177

Hoofdstuk 7
Gezondheid van de werknemer ... 179
1. Vaccinaties ... 180
1.1. *Socialezekerheidsaspecten* ... 180
1.2. *Fiscale behandeling* ... 180
1.2.1. In hoofde van de werknemer ... 180
1.2.2. In hoofde van de werkgever ... 180
2. Hospitalisatieverzekering ... 180
2.1. *Fiscale behandeling* ... 181
2.1.1. Beoogde verzekeringen ... 181
2.1.2. Fiscaal stelsel van de premies en uitkeringen van welbepaalde collectieve verzekeringen ... 183
2.1.3. Schema's ... 186
2.1.4. Door de werkgever ten laste genomen vergoedingen ... 188
2.1.5. Terugbetaling franchise ... 189
2.1.6. Hospitalisatieverzekering bij een mutualiteit ... 189
2.1.7. Met het zegel gelijkgestelde taks ... 189
2.2. *Socialezekerheidsaspecten* ... 190
2.3. *Bijzondere gevallen* ... 190
2.3.1. Terugbetaling van een hospitalisatieverzekering ... 190
2.3.2. Plastische chirurgie ... 191
2.3.3. Ziekenfondsbijdragen ... 191
2.3.4. Verzekeringen met meervoudige dekking ... 192
2.3.5. Terugbetaling franchise ... 192
2.3.6. Intern medischekostenplan ... 192
2.3.7. Medische check-up ... 193
2.3.8. Corrigerende glazen en hoorapparaten ... 193
2.3.9. Tandverzekering ... 194
2.4. *Informatieplicht van de werkgever* ... 195
2.4.1. Recht van individuele voortzetting ... 195
2.4.2. Betaling van aanvullende premies ... 197
2.4.3. Model van mededeling door de werkgever ... 198

Hoofdstuk 8

IT-tools (pc, tablet, smartphone en internet) 201
1. Terbeschikkingstelling van IT-tools: pc, tablet, smartphone en internet 202
1.1. *Algemene beschouwingen* 202
1.1.1. Privégebruik 202
1.1.2. Professioneel gebruik 202
1.1.3. Privégebruik van de installaties in de bedrijfslokalen 205
1.1.4. Welke werknemers kunnen dit loonvoordeel genieten? 206
1.2. *Sociale en fiscale behandeling* 206
1.2.1. Forfaitaire bedragen 206
1.2.2. Regels 207
1.2.3. Fiscale fiche (inkomen 2025) 211
1.3. *Fiscale behandeling voor de werkgever* 212
1.3.1. Aftrekbaarheid 212
1.3.2. Btw 212
1.4. *Aspecten van arbeidsrecht* 213
1.5. *Combinatie van eigen kosten van de werkgever en terbeschikkingstelling van een IT-tool* 214
1.6. *Advies* 214
1.7. *Terbeschikkingstelling telecompakket* 215
1.7.1. Aspecten van sociale zekerheid 215
1.7.2. Fiscale behandeling 215
1.8. *Terbeschikkingstelling van IT-tools door een derde* 216
1.9. *Aankoop van het toestel door de werknemer of de ex-werknemer* 216
1.10. *Behoud van gsm-nummer op het einde van de arbeidsovereenkomst* 217
2. Pc-privéplan 218
3. Modellen 218
3.1. *Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een draagbare bedrijfscomputer* 218
3.2. *Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een tablet* 223
3.3. *Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een internetverbinding* 228
3.4. *Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een smartphone (all inclusive)* 231
3.5. *Overeenkomst van terbeschikkingstelling van een simkaart (telefoonabonnement + mobiele internetverbinding)* 237
3.6. *Verklaring houdende het zuiver professionele gebruik van de bedrijfslaptop (of tablet)* 241

Hoofdstuk 9

Kinderen 243

1. Kinderdagverblijf in de onderneming 244

1.1. *Fiscale behandeling* 244

1.1.1. In hoofde van de werknemer 244

1.1.2. In hoofde van de werkgever 245

1.2. *Socialezekerheidsaspecten* 246

1.3. *Aspecten van arbeidsrecht* 247

2. Tussenkomst in de kosten voor kinderopvang 247

2.1. *Fiscale behandeling* 247

2.1.1. In hoofde van de werknemer 247

2.1.2. In hoofde van de werkgever 249

2.2. *Socialezekerheidsaspecten* 249

2.3. *Het Plan SEMA van de Franse Gemeenschap* 249

2.3.1. Principe 249

2.3.2. Samenwerkingsovereenkomst 249

2.3.3. Soorten plaatsen 250

2.3.4. Tussenkomst van de werkgever en belastingaftrek 250

2.3.5. Beperkt aantal plaatsen 251

2.4. *Proefproject in Wallonië* 251

2.5. *Kopen of huren van plaatsen in een Nederlandstalige opvangvoorziening* 252

2.6. *Aspecten van arbeidsrecht* 252

3. Oppas van de (al dan niet zieke) kinderen 252

3.1. *Fiscale behandeling* 252

3.1.1. In hoofde van de werknemer 252

3.1.2. In hoofde van de werkgever 253

3.2. *Socialezekerheidsaspecten* 253

4. Buitenwettelijke kinderbijslagen 253

4.1. *Bepalingen* 253

4.2. *Socialezekerheidsaspecten* 254

4.2.1. Algemeenheden 254

4.2.2. Standpunt RSZ 254

4.2.3. Standpunt rechtspraak 255

4.2.4. Onderscheid tussen de werknemers? 256

4.2.5. Buitenwettelijke kinderbijslagen en cafetariaplannen 257

4.3. *Fiscale behandeling* 258

4.3.1. In hoofde van de werknemer 258

4.3.2. In hoofde van de werkgever 259

4.4. *Advies* 259

4.5. *Model* 259

5. Tussenkomst in school- en studiekosten 260
5.1. *Fiscale behandeling* 260
5.1.1. In hoofde van de werknemer 260
5.1.2. In hoofde van de werkgever 261
5.2. *Socialezekerheidsaspecten* 261
5.2.1. Algemeen 261
5.2.2. Rechtspraak 261
6. Geboortepremie 263

Hoofdstuk 10
Kosten eigen aan de werkgever 265
1. Begrip en algemene beschouwingen 266
1.1. *Fiscale behandeling* 266
1.1.1. Soorten van terugbetaling 267
1.1.2. Fiscale fiches 269
1.1.3. Fiscale ruling 271
1.1.4. Akkoord met de belastingcontroleur? 276
1.1.5. Fiscale bemiddeling 276
1.2. *Socialezekerheidsaspecten* 278
1.2.1. Algemeen 278
1.2.2. Forfaitaire raming 279
1.2.3. RSZ-forfaits: welke fiscale kwalificatie? 280
1.3. *Bewijslast* 280
1.3.1. Op sociaal vlak 280
1.3.2. Op fiscaal vlak 281
1.4. *Advies* 281
1.5. *Model: overeenkomst tot terugbetaling van kosten* 282
1.6. *Aspecten van arbeidsrecht* 285
1.7. *Wijze van de uitbetaling: giraal* 285
2. Parkeerkosten 285
2.1. *Socialezekerheidsaspecten* 286
2.2. *Fiscale behandeling* 286
3. Receptiekosten 286
3.1. *Fiscale behandeling* 287
3.2. *Socialezekerheidsaspecten* 287
4. Verblijfskosten 287
4.1. *Verblijfskosten voor opdrachten in België* 287
4.1.1. Socialezekerheidsaspecten 287
4.1.2. Fiscale behandeling 291
4.1.3. Bijzonder geval van de gezelschapsreis 295

4.2. *Terugbetaling van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland* 296
4.2.1. Fiscale behandeling 296
4.2.2. Socialezekerheidsaspecten 301
4.2.3. Cumul van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland met maaltijdcheques 302
4.2.4. Cumul van reiskosten voor dienstreizen in het buitenland met andere terugbetaling 302
4.2.5. Bedragen (sinds 1 augustus 2025) 303
4.2.6. Bijzonder geval van een seminarie georganiseerd in het buitenland 303
4.2.7. Bijzonder geval van reizen naar het buitenland die in uitvoering van een sponsorovereenkomst worden aangeboden aan de sponsors of hun gasten 303
4.2.8. Bijzonder geval van de diverse vergoedingen die in de transportsector en in de autocarsector worden toegekend aan chauffeurs die internationale verplaatsingen maken 307

5. Professionele verplaatsingskosten 309
5.1. *Bedrag gebruikt door de overheid* 310
5.2. *Bedrag toegepast in de privésector* 310
5.2.1. Sectorale verplichting? 310
5.2.2. Verplichting op ondernemingsniveau? 310
5.3. *Welk bedrag wordt aanvaard op sociaal en fiscaal niveau?* 310
5.3.1. Fiscale behandeling 311
5.3.2. Socialezekerheidsaspecten 313
5.4. *Verplaatsing per fiets* 315
5.5. *Oplaadpaal op de arbeidsplaats* 315
5.5.1. Aspecten van sociale zekerheid 315
5.5.2. Fiscale behandeling 315
5.6. *Bijzonder geval van verhuizing van onderneming: kilometervergoeding* 315

6. Vergoedingen voor huisarbeiders en telewerkers 316
6.1. *Thuiswerk* 316
6.1.1. Definitie 316
6.1.2. Fiscale behandeling 316
6.1.3. Socialezekerheidsaspecten 317
6.2. *Structureel telewerk* 317
6.2.1. Definitie 317
6.2.2. Fiscale behandeling 318
6.2.3. Socialezekerheidsaspecten 326
6.2.4. Tabellen 326
6.3. *Occasioneel telewerk* 327
6.3.1. Definitie 327
6.3.2. Fiscale behandeling 327

6.3.3. Socialezekerheidsaspecten 328
6.3.4. Tabel 328
7. Representatiekosten 328
7.1. *Socialezekerheidsaspecten* 329
7.1.1. Gebruik van een persoonlijk bureau 329
7.1.2. Gebruik van een smartphone (of een gsm) voor beroepsdoeleinden 329
7.1.3. Professioneel gebruik van een pc of internet (privé) 330
7.1.4. Garage 330
7.1.5. Parking en carwash 330
7.1.6. Vakliteratuur en documentatie 331
7.1.7. Representatiekosten sensu stricto 331
7.1.8. "Interne" representatiekosten 331
7.2. *Fiscale behandeling* 332
7.2.1. Kosten voor thuiswerk (Home office) 332
7.2.2. Kleine representatiekosten 332
7.2.3. Gebruik van smartphone (of gsm) voor beroepsdoeleinden 332
7.2.4. Professioneel gebruik van een pc (privé) 333
7.2.5. Autokosten 333
7.2.6. Gemeenschappelijke punten 333
8. Werkkledij en onderhoud 334
8.1. *Algemeen* 334
8.1.1. Notie 334
8.1.2. Verplichtingen van de werkgever 335
8.2. *Socialezekerheidsaspecten* 335
8.2.1. Algemeen 335
8.2.2. Bedragen 336
8.2.3. Concrete gevallen 337
8.3. *Fiscale behandeling* 338
8.3.1. In hoofde van de werknemer 338
8.3.2. In hoofde van de werkgever 338
8.4. *Kleding met logo van de werkgever* 340
9. Samenvattend schema (1 januari 2026) 341
10. Het bijzondere geval van internationale tewerkstelling 342
10.1. *Buitenlandse kaderleden* 342
10.1.1. Situering 342
10.1.2. Buitenlandse werknemers/bedrijfsleiders 343
10.1.3. Buitenlandse onderzoekers (de 'ingekomen onderzoekers') 345
10.1.4. Fiscale fiche (inkomen 2025) 346
10.1.5. Het lot van het oude gunstregime van 1983? 346
10.1.6. Aspecten van sociale zekerheid 346

10.2. *Kostenvergoedingen bij detacheringen naar het buitenland* 347
10.2.1. Aspecten van sociale zekerheid 347
10.2.2. Fiscale behandeling 349
10.2.3. Aspecten van arbeidsrecht 351
11. Cijfers forfaitaire bedragen inzake buitenlandse dienstreizen 355

Hoofdstuk 11
Lening toegekend aan de werknemers 369
1. Aspecten van sociale zekerheid 370
2. Fiscale behandeling 370
2.1. *Hypothecaire lening* 370
2.1.1. Ogenblik waarop het voordeel wordt verkregen 370
2.1.2. Raming van het voordeel 371
2.2. *Niet-hypothecaire lening met vaste looptijd* 372
2.2.1. Noties 372
2.2.2. Ogenblik waarop het voordeel wordt verkregen 372
2.2.3. Raming van het voordeel 372
2.3. *Niet-hypothecaire lening zonder vaste looptijd* 375
2.4. *Voorbeeld* 376
2.5. *Fiscale fiche (inkomen 2025)* 376
2.6. *Fiscale behandeling in hoofde van de werkgever* 377
3. Aspecten van arbeidsrecht 377
4. Loonvoorschot 377

Hoofdstuk 12
Maaltijdformules 379
1. Maaltijdcheques 380
1.1. *Elektronische maaltijdcheques* 380
1.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 381
1.2.1. Voorwaarden voor de vrijstelling 381
1.2.2. Berekening van het aantal maaltijdcheques 384
1.2.3. Bijzondere gevallen 391
1.3. *Fiscale behandeling* 397
1.3.1. In hoofde van de werknemer 397
1.3.2. In hoofde van de werkgever 397
1.4. *Maaltijdcheques toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders* 398
1.5. *Model* 399
1.5.1. Cao betreffende de toekenning van elektronische maaltijdcheques 399
1.5.2. Individuele overeenkomst tot toekenning van elektronische maaltijdcheques 403

2. Bedrijfsrestaurant 407
2.1. *Fiscale behandeling* 407
2.1.1. In hoofde van de werknemer 407
2.1.2. In hoofde van de werkgever 408
2.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 408
3. Cumul van maaltijdcheques en bedrijfsrestaurant 409
3.1. *Aspecten van sociale zekerheid* 409
3.1.1. Prijs gelijk aan of hoger dan de kostprijs 409
3.1.2. Prijs lager dan de kostprijs 410
3.1.3. Het begrip kostprijs 410
3.1.4. Bijzondere gevallen 410
3.2. *Fiscale behandeling* 411
4. Cumul van maaltijdcheques en restaurantkosten 412
4.1. *Fiscale behandeling* 412
4.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 413
4.2.1. Algemene regel 413
4.2.2. Bijzondere gevallen 414
5. Verschaffing van maaltijden 415
5.1. *Aspecten van sociale zekerheid* 415
5.2. *Fiscale behandeling* 415
5.3. *Bijzondere gevallen* 415
5.3.1. Drankenvergoeding 415
5.3.2. Kosteloze verstrekking van fruit tijdens de werkuren 416
5.3.3. Kosteloze verstrekking van noten en gedroogd fruit tijdens de werkuren 416
5.4. *Cumul van maaltijdcheques en maaltijden* 417
6. Synthesetabel 419
7. Aspecten van arbeidsrecht 419

Hoofdstuk 13

Niet-recurrente resultaatgebonden voordelen 421
1. Toepassingsgebied 422
1.1. *Werknemers* 422
1.2. *Werkgevers* 422
1.3. *Uitgesloten werkgevers* 423
2. Definitie van het systeem van resultaatgebonden voordelen 423
2.1. *Objectieve criteria* 423
2.2. *Collectief* 424
2.3. *Niet-recurrent* 424
3. Doelstellingen 424
3.1. *Uitgesloten doelstellingen* 425

3.2. *Doelstellingen met betrekking tot het welzijn van de werknemers op het werk* 425
3.3. *Doelstellingen in verband met mobiliteit* 426
3.4. *Voorbeelden van doelstellingen* 426
3.4.1. Economische en financiële doelstellingen 426
3.4.2. Doelstelling tot verbetering van de collectieve prestaties en het merkimago van de onderneming 426
3.4.3. Doelstellingen die verband houden met welzijn op het werk en veiligheid 428
3.4.4. Doelstellingen in verband met maatschappelijk verantwoord ondernemen, milieubescherming/ecologie 429
3.4.5. Doelstellingen inzake mobiliteit 429
3.4.6. Doelstellingen in verband met andere maatschappelijke uitdagingen 429
4. Invoering van het systeem 430
4.1. *Initiatief* 430
4.2. *Invoering bij collectieve arbeidsovereenkomst* 431
4.3. *Invoering bij toetredingsakte* 432
4.3.1. Verplichte vermeldingen 433
4.3.2. Procedure 433
4.3.3. Vormcontrole en marginale controle 442
4.3.4. Informatieverstrekking aan de werknemers 442
5. Het toekenningsplan 443
5.1. *Verplichte vermeldingen* 443
5.1.1. Doelgroep 443
5.1.2. Doelstellingen 443
5.1.3. Referentieperiode 443
5.1.4. Methode van follow-up en controle 444
5.1.5. Procedure in geval van betwisting 444
5.1.6. Voordelen 445
5.1.7. Wijze van berekening van de voordelen 445
5.1.8. Ogenblik en wijze van betaling 447
5.1.9. Geldigheidsduur van het plan 448
5.2. *Facultatieve vermeldingen* 448
6. Mogelijkheid om de te bereiken doelstellingen of niveaus te veranderen 448
6.1. *Toekenningsplan ingevoerd bij collectieve arbeidsovereenkomst* 448
6.2. *Toekenningsplan ingevoerd door toetredingsakte* 448
7. Niet ter vervanging of omzetting van bestaand loon 449
8. Sociale en fiscale behandeling 450
8.1. *Sociale behandeling* 450
8.2. *Fiscale behandeling* 451
8.3. *Overschrijding van het grensbedrag* 452
8.4. *Tewerkstelling bij verschillende werkgevers* 452
8.5. *Verdeling vrijstelling in eindbelasting* 452

9. Informatieverstrekking aan de werknemers 453
9.1. *Verplichte vermeldingen* 453
9.2. *Sociaal document* 454
10. Recht van de werknemer en wisselwerking met de andere regelgevingen 454
10.1. *Gemiddeld minimummaandinkomen* 455
10.2. *Uitzendwerknemers* 455
10.3. *Overgang van onderneming* 455
10.4. *Buitenlandse werknemers* 455
11. Model 456
11.1. *Collectieve arbeidsovereenkomst* 456
11.2. *Toetredingsakte* 461
11.3. *Informatieblad te verstrekken aan de werknemer op het einde van de referentieperiode voor de betaling van het niet-recurrente resultaatgebonden voordeel* 466

Hoofdstuk 14
Participatie in het kapitaal en de winstpremie 469
1. Toepassingsgebied 470
1.1. *Werkgever* 470
1.2. *Begunstigden* 470
1.2.1. Band van ondergeschiktheid 470
1.2.2. Anciënniteitsvoorwaarde 470
1.2.3. Uitsluiting van bedrijfsleiders 471
1.3. *Mogelijke vormen* 471
1.4. *Collectief voordeel* 471
2. De winstpremie 471
2.1. *Definitie* 471
2.2. *Initiatief van de werkgever* 472
2.3. *Vormen* 472
2.3.1. Identieke premie 472
2.3.2. Gecategoriseerde premie 472
2.4. *Invoering van de winstpremie* 473
2.4.1. Voorafgaande voorwaarde 473
2.4.2. Identieke winstpremie 473
2.4.3. Gecategoriseerde winstpremie 474
2.5. *Maximumbedrag van de winstpremies* 477
2.6. *Herinnering van het collectieve karakter en de pro-rataregels* 478
2.6.1. Collectief 478
2.6.2. Pro-rataregels 478

2.7. *Modellen* 480
2.7.1. Model van cao tot invoering van een gecategoriseerde winstpremie 480
2.7.2. Model van toetredingsakte tot invoering van een gecategoriseerde winstpremie 482
3. Het participatieplan 484
3.1. *Definities* 484
3.2. *Initiatief van de werkgever* 485
3.3. *Invoering van het plan* 485
3.3.1. Voorafgaande voorwaarden 485
3.3.2. Overlegprocedure 485
3.4. *Maximumbedrag van de participaties* 488
3.5. *Onbeschikbaarheidsperiode* 489
4. De coöperatieve participatievennootschap 489
4.1. *Notie* 489
4.2. *Vorm* 490
4.3. *Onbeschikbaarheidsperiode* 490
4.4. *Vermeldingen van het participatieplan* 491
5. Het investeringsspaarplan 492
6. Fiscale behandeling 492
6.1. *In hoofde van de werknemer* 492
6.1.1. Winstpremie 492
6.1.2. Deelnames in het kapitaal 492
6.1.3. Winstpremies toegekend in het kader van een investeringsspaarplan 493
6.1.4. Belastbare grondslag 493
6.1.5. Opeisbaarheid van de belasting 493
6.1.6. Schuldenaars van de belasting 493
6.2. *In hoofde van de werkgever* 493
6.3. *Aangifte en betaling* 493
6.3.1. Aangifte- en betalingstermijnen 494
6.3.2. Wijze van aangifte 494
6.3.3. Betalingswijze 494
6.4. *Fiscale fiche (inkomen 2025) – Winstpremie* 495
7. Socialezekerheidsaspecten 495
7.1. *Winstpremie* 495
7.2. *Deelname in het kapitaal* 495
8. Arbeidsrechtelijke aspecten 496
9. Sociaal Strafwetboek 496

Hoofdstuk 15

Premies 497
1. Premies toegekend naar aanleiding van een bijzondere privégebeurtenis 498
1.1. *Premie bij huwelijk of wettelijke samenwoning* 498
1.1.1. Sociaal en fiscaal vrijgesteld bedrag 498
1.1.2. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever 498
1.1.3. Sanctie 498
1.2. *Anciënniteits- of jubileumpremie* 498
1.2.1. Sociaal en fiscaal vrijgesteld bedrag 498
1.2.2. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever 504
1.2.3. Sanctie 504
1.2.4. Tabel 504
1.3. *Geboortepremie* 504
1.3.1. Socialezekerheidsaspecten 504
1.3.2. Fiscale behandeling 505
1.4. *Bijzonder geval: begrafenisvergoeding* 506
1.4.1. Socialezekerheidsaspecten 506
1.4.2. Fiscale behandeling 506
1.5. *Aanvullingen bij sociale voordelen (ziekte en moederschap)* 506
1.5.1. Socialezekerheidsaspecten 506
1.5.2. Fiscale behandeling 507
2. Premies toegekend naar aanleiding van een bijzondere gebeurtenis in de onderneming 507
2.1. *Premie voor goed idee* 507
2.1.1. Socialezekerheidsaspecten 507
2.1.2. Fiscale behandeling 508
2.1.3. Aftrekbaarheid in hoofde van de werkgever 508
2.2. *Premie ter bestrijding van het absenteïsme – Stiptheidspremie* 508
2.2.1. Socialezekerheidsaspecten 508
2.2.2. Fiscale behandeling 509
2.3. *Eenmalige innovatiepremies* 509
2.3.1. Toepassingsgebied 509
2.3.2. Voorwaarden betreffende de innovatie 510
2.3.3. Voorwaarden betreffende de toegekende premie 512
2.3.4. Voorwaarden betreffende de publiciteit van de regeling (procedure) 513
2.3.5. Document 515
2.4. *Uitzonderlijke premie betaald bij pensionering* 518
2.5. *Premie ter beloning van het aanbrengen van een klant* 518
2.6. *Aanvullingen bij jeugd- of seniorvakantie* 519
2.6.1. Jeugdvakantie 519
2.6.2. Seniorvakantie 519

2.6.3. Aanvullingen bij sociale voordelen ... 519
2.6.4. Is de aanvulling door de werkgever betaald bij jeugd- of seniorvakantie een aanvulling bij een sociaal voordeel? ... 520
2.7. *Terugbetaling van een opleiding* ... 520
2.8. *Aanwervingspremie* ... 520
2.8.1. Socialezekerheidsaspecten ... 520
2.8.2. Fiscale behandeling ... 521
2.9. *Prijzen toegekend aan een betaalde sportbeoefenaar* ... 521
2.9.1. Socialezekerheidsaspecten ... 521
2.9.2. Fiscale behandeling ... 522
3. Synthese ... 522

Hoofdstuk 16
Sport en cultuur ... 525
1. Sport- en cultuurcheques ... 526
1.1. *Aspecten van sociale zekerheid* ... 526
1.1.1. Afgeleverd cheques op papieren drager of in een elektronische vorm ... 526
1.1.2. Eigen voorwaarden voor de elektronische sport- en cultuurcheques ... 527
1.2. *Fiscale behandeling* ... 528
1.2.1. In hoofde van de werknemer ... 528
1.2.2. In hoofde van de werkgever ... 528
1.3. *Elektronische sport- en cultuurcheques* ... 528
1.4. *Model* ... 529
1.4.1. Cao betreffende de toekenning van elektronische sport- en cultuurcheques ... 529
1.4.2. Individuele overeenkomst betreffende de toekenning van elektronische sport- en cultuurcheques ... 532
2. Abonnementen of toegangsbewijzen voor culturele manifestaties ... 534
2.1. *Aspecten van sociale zekerheid* ... 534
2.2. *Fiscale behandeling* ... 535
2.2.1. In hoofde van de werknemer ... 535
2.2.2. In hoofde van de werkgever ... 535
3. Geschenkcheques die in het domein van sport en cultuur worden toegekend ... 536
4. Cumul geschenkcheque met cultuur- en sportcheque ... 536
5. Terbeschikkingstelling van sportinfrastructuur ... 536
5.1. *Kosteloos gebruik van de sportinfrastructuur van de werkgever* ... 536
5.1.1. Aspecten van sociale zekerheid ... 536
5.1.2. Fiscale behandeling ... 537
5.2. *Kosteloos gebruik van een externe sportinfrastructuur* ... 538
5.2.1. Aspecten van sociale zekerheid ... 538
5.2.2. Fiscale behandeling ... 538

Hoofdstuk 17 /1

Vervoer: de bedrijfswagen 541
1. Fiscale behandeling 542
1.1. *Het begrip "persoonlijk gebruik"* 542
1.1.1. Algemeenheden 542
1.1.2. Vaste plaats van tewerkstelling 543
1.1.3. Notie van beroepsmatige verplaatsingen 543
1.1.4. Toekenning aan een derde persoon 544
1.1.5. Synthese 545
1.2. *Raming van het voordeel* 546
1.2.1. Forfaitaire raming 546
1.2.2. CO_2-uitstoot 547
1.2.3. Cataloguswaarde 554
1.3. *Vermindering van het voordeel* 562
*1.3.1. **Pro rata temporis*** 562
1.3.2. Schorsingen van de arbeidsovereenkomst 564
1.3.3. Geval van langdurige afwezigheid 564
1.3.4. Firmawagen uitsluitend gebruikt voor woon-werkverplaatsingen 564
1.3.5. Tegemoetkoming van de werknemer 565
1.4. *Verschillende ter beschikking gestelde voertuigen* 573
1.4.1. In de loop van het jaar 573
1.4.2. Vervangwagen 575
1.4.3. Tijdelijk verlies van het voertuig wegens onderhoud of herstelling 575
1.4.4. Aanloopwagen 575
1.5. *Twee of meer ter beschikking gestelde voertuigen* 577
1.5.1. "Zes wielen"-leasingcontract 577
1.5.2. Poolwagen 577
1.5.3. Garagebedrijf 578
1.6. ***Salary split*** 578
1.7. *Gebruik van het voertuig na de arbeidsovereenkomst* 578
1.8. *Welke voertuigen?* 579
1.8.1. Auto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen 579
1.8.2. Lichte vrachtauto's 580
1.8.3. Microcars 582
1.9. Elektrische of hybride bedrijfswagen en elektriciteitskosten 582
1.9.1. Kosteloze verstrekking van elektriciteit 582
*1.9.2. Terugbetaling van elektriciteitskosten (**home charger**)* 583
1.9.3. Terugbetaling van elektriciteitskosten (publieke laadpaal) 587
1.9.4. Elektrische of hybride bedrijfswagen zonder tussenkomst in de elektriciteitskosten 588
1.10. *Bedrijfsvoorheffing* 588

1.11. *Individuele fiches en samenvattende opgave (inkomsten 2025)* 589
1.11.1. Werknemers (fiche 281.10) 589
1.11.2. Bedrijfsleider (fiche 281.20) 590
1.11.3. Ex-werknemer 590
1.12. *Aftrekbaarheid* 591
1.12.1. Datum van afschaffing 591
1.12.2. Benzine- en dieselwagens (verbrandingsmotor) 593
1.12.3. Hybridevoertuigen 594
1.12.3. Volledig elektrische wagens 595
1.12.4. Rechtspersonenbelasting 595
1.12.5. Verworpen uitgave 595
1.13. *Laadpalen* 597
1.13.1. Voor particulieren 597
1.13.2. Voor ondernemingen 598
1.14. *Btw* 598
1.15. *Aankoop van een voertuig door de werknemer of door de ex-werknemer* 599
1.16. *Eigendomsoverdracht van de laadpaal* 599
2. Socialezekerheidsaspecten 599
2.1. *Solidariteitsbijdrage* 599
2.1.1. Algemeen 599
2.1.2. Uitzendkracht 600
2.2. *Privégebruik en woon-werkverkeer* 600
2.2.1. Utilitair voertuig 601
2.2.2. Woon-werkverkeer 601
2.2.3. Samenvatting 602
2.3. *Berekening van de bijdrage* 602
2.3.1. Formule 602
2.3.2. Wijzigingen 603
2.3.3. CO_2-uitstoot 605
2.3.4. Bijzondere gevallen 605
2.3.5. Forfaitaire bijdrage 605
2.4. *Op welke voertuigen is de bijdrage verschuldigd?* 606
2.4.1. Categorie M1 en N1 606
2.4.2. Voertuig met een handelaarsplaat ("Z-plaat") 606
*2.4.3. Voertuig van het type **pool car*** 607
2.4.4. Buitenlandse nummerplaat 607
2.4.5. Leasing op naam van de werknemer en terugbetaling van de werkgever 607
2.5. *Weerlegbaar vermoeden* 608
2.6. *Hoe wordt deze bijdrage aangegeven en geïnd?* 610
2.7. *Sanctie* 610
2.8. *Aftrekbaarheid van de solidariteitsbijdrage* 611

2.9. *Gebruik van het voertuig voor of na de arbeidsovereenkomst* 612
2.10. *Aankoop van een voertuig door de werknemer of door de ex-werknemer* 613
2.11. *Elektrische of hybride bedrijfswagen en elektriciteitskosten* 613
2.11.1. Elektrische of hybride bedrijfswagen zonder tussenkomst in de elektriciteitskosten 613
2.11.2. Kosteloze verstrekking van elektriciteit (laadpaal bij de werkgever - laadpas) 613
2.11.3. Terugbetaling van elektriciteitskosten 614
2.11.4. Terugbetaling van elektriciteitskosten (publieke laadpaal) 615
3. Samenvattend schema 615
3.1. *Privégebruik bedrijfswagen (2026)* 615
3.1.1. Wagens die vóór 1 juli 2023 worden aangeschaft (= gekocht, geleased of gehuurd) 615
3.1.2. Wagens die tussen 1 juli 2023 en 31 december 2025 werden aangeschaft (= gekocht, geleased of gehuurd) 617
3.1.3. Wagens die vanaf 1 januari 2026 worden aangeschaft (= gekocht, geleased of gehuurd) 618
3.2. *Gewone en utilitaire voertuigen* 619
3.3. Thermische wagen, elektrische of hybride bedrijfswagen en tankkosten/elektriciteitskosten 620
4. Aspecten van arbeidsrecht 620
4.1. *De schorsing van de arbeidsovereenkomst* 621
4.1.1. Volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst 621
4.1.2. Vermindering van de arbeidsprestaties 621
4.2. *Het einde van de arbeidsovereenkomst* 622
4.2.1. De opzeg met opzegtermijn 622
4.2.2. De betaling van een opzegvergoeding 623
4.2.3. Ontslag wegens dringende reden 625
4.2.4. Teruggave van de bedrijfswagen 625
4.2.5. Ontslag door de werknemer en leaseclausule 625
4.3. *Aansprakelijkheid in geval van overtreding* 626
4.3.1. Burgerlijke aansprakelijkheid 626
4.3.2. De strafrechtelijke aansprakelijkheid 627
4.4. *De werkgever eist de teruggave van het bedrijfsvoertuig tijdens de uitvoering van de overeenkomst* 633
4.5. *Deelnaam van de werknemer en inhouding op het loon* 634
4.6. *Buitenlandse bedrijfswagens: boorddocumenten* 634
4.7. *Onderhoud en schoonmaak van de bedrijfswagen* 635
4.8. *Rookverbod in de bedrijfswagen* 635
4.9. *Bedrijfswagen en kleeftarieven* 636

5. Woon-werkverkeer met de bedrijfswagen 636
5.1. *Verplicht gebruik van de bedrijfswagen?* 636
5.2. *Geen verplichte tussenkomst woon-werkverkeer* 636
5.3. *Cumul bedrijfswagen en sociaal abonnement* 637
5.3.1. Fiscale behandeling 637
5.3.2. Socialezekerheidsaspecten 638
5.4. *Cumul bedrijfswagen en fietsvergoeding* 638
5.4.1. Fiscale behandeling 638
5.4.2. Socialezekerheidsaspecten 638
5.5. *Cumul bedrijfswagen en bedrijfsfiets* 638
5.5.1. Fiscale behandeling 639
5.5.2. Aspecten van de sociale zekerheid 639
5.6. *Cumul bedrijfswagen en privéwagen* 639
5.6.1. Fiscale behandeling 639
5.6.2. Aspecten van de sociale zekerheid 639
6. Terbeschikkingstelling van een tankkaart/laadpaal 640
6.1. *Tankkaart* 640
6.1.1. De werknemer beschikt over een persoonlijke wagen 640
6.1.2. De werknemer beschikt over een bedrijfswagen 640
6.2. *Laadpaal op de arbeidsplaats* 641
6.2.1. De werknemer beschikt over een persoonlijke wagen 641
6.2.2. De werknemer beschikt over een bedrijfswagen 642
7. Modellen 643
7.1. *Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen - Car policy* 643
7.2. *Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen (hybride wagen) – Car policy* 650
7.3. *Terbeschikkingstelling van een bedrijfswagen (elektrische wagen) – Car policy* 660
7.4. *Overeenkomst houdende het verbod van privégebruik van bedrijfsvoertuigen* 669
7.5. *Terbeschikkingstelling van een tankkaart* 670

Hoofdstuk 17/2

Vervoer: alternatieven voor de bedrijfswagen 673
1. Bedrijfsmotorfiets 674
1.1. *Fiscale behandeling* 674
1.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 674
2. Bedrijfsfiets 674
2.1. *Fiscale en sociale behandeling* 674
2.1.1. Notie toebehoren 675
2.1.2. Fietsen 675
2.1.3. Cumul met andere vergoedingen 676
2.1.4. Elektrische fiets en oplaadpaal 677
2.1.5. Fiscale fiche 677

2.2. *Aftrekbaarheid werkgever* 680
2.3. *Aankoop van de fiets* 681
2.3.1. *Aankoop van een fiets door de werkgever en afbetaling door de werknemer* 681
2.3.2. *Overname van de bedrijfsfiets door de werknemer* 681
2.4. *Fietsleasing als voordeel in natura* 681
2.4.1. *Notie* 682
2.4.2. *Financiering van de leasing* 682
2.4.3. *Berekening van de inhouding (neutrale operatie)* 682
2.4.4. *Te vervullen formaliteiten* 682
2.4.5. *Sociale en fiscale behandeling* 683
2.4.6. *Lot van de fiets bij het einde van de leasingovereenkomst en de arbeidsovereenkomst* 683
3. Bedrijfsstep 684
3.1. *Fiscale behandeling* 684
3.2. *Aspecten van sociale zekerheid* 684
4. Vergelijking: wagen, motor, fiets 684
5. Mobiliteitsbudget 685
5.1. *Algemeen principe* 687
5.2. *Invoering van het mobiliteitsbudget* 687
5.2.1. *Initiatief van de werkgever* 687
5.2.2. *Aanvraag van de werknemer* 687
5.2.3. *Eindbeslissing van de werkgever* 688
5.2.4. *Schriftelijke overeenkomst* 688
5.2.5. *Sanctie* 689
5.3. *Voorafgaande voorwaarden* 689
5.3.1. *Van werkgeverszijde* 689
5.3.2. *Van werknemerszijde* 691
5.3.3. *Niet ter vervanging of omzetting van bestaand loon* 691
5.3.4. *Loonnorm* 692
5.4. *Bedrag van het mobiliteitsbudget* 692
5.4.1. *Basisbedrag: TCO* 692
5.4.2. *Minimum en maximum* 701
5.4.3. *Jaarbedrag* 703
5.4.4. *Individueel bedrag* 703
5.4.5. *Werknemer die in aanmerking komt voor een bedrijfswagen* 704
5.4.6. *Recht op een bedrijfswagen maar keuze voor een lagere categorie* 705
5.4.7. *Berekening wanneer de werknemer in de loop van een kalenderjaar instapt* 705
5.4.8. *Invloed van een deeltijdarbeid op het ogenblik van instap in het mobiliteitsbudget* 706

5.4.9. Variabel bedrag 706
5.4.10. Duur 709
5.5. *Werking van het mobiliteitsbudget* 709
5.5.1. Pijler 1: milieuvriendelijke bedrijfswagen 710
5.5.2. Pijler 2: duurzame vervoerswijze 719
5.5.3. Pijler 3: saldo 732
5.6. *Beheer van het mobiliteitsbudget* 733
5.6.1. De mobiliteitsrekening 733
5.6.2. Informatieverstrekking 734
5.6.3. Rechtvaardigingsstukken (pijler 2) 735
5.6.4. Mogelijke situaties van terugbetaling 735
5.6.5. Bewaring van de gegevens 736
5.7. *Aspecten van sociale zekerheid* 737
5.7.1. Pijler 1: milieuvriendelijke bedrijfswagen 737
5.7.2. Pijler 2: duurzame vervoerswijze 737
5.7.3. Pijler 3: saldo 737
5.8. *Fiscale behandeling* 737
5.8.1. Voor de werknemer 737
5.8.2. Voor de werkgever 738
5.8.3. Fiscale fiche (inkomen 2025) 738
5.9. *Gevolgen van het mobiliteitsbudget: woon-werkverkeer* 738
5.9.1. Geen verplichte tussenkomst meer 738
5.9.2. Cumul mobiliteitsbudget en vergoeding woon-werkverkeer 739
5.10. *Aspecten van arbeidsrecht* 742
5.10.1. Schorsing van de arbeidsovereenkomst 742
5.10.2. Einde van de arbeidsovereenkomst 742
5.10.3. Mobiliteitsbudget en dienstverplaatsingen 743
5.11. *Bijzonder geval: werknemer die over meerdere bedrijfswagens beschikt* 743
5.12. *Sanctie* 743
5.13. *Overgang van onderneming krachtens overeenkomst (cao 32bis)* 744
6. Tabellen 744
6.1. *Basisregels* 744
6.2. *Sociale en fiscale aspecten* 745
6.3. *Cijfervoorbeeld* 745
6.3.1. Gegevens 745
6.3.2. Berekening mobiliteitsbudget op basis van de werkelijke kosten 745
6.3.3. Berekening mobiliteitsbudget op basis van het forfait 746
7. Modellen 746
7.1. *Terbeschikkingstelling van een bedrijfsfiets – Fietspolicy* 746
7.2. *Mobiliteitsbudget* 750
7.2.1. Policy mobiliteitsbudget 750
7.2.2. Ontvangstbewijs 760

7.2.3. Overeenkomst: mobiliteitsbudget (bijlage arbeidsovereenkomst) 760
7.2.4. Aanvraag mobiliteitsbudget door de werknemer (per brief of per mail) 762
7.2.5. Communicatie aan de werknemer over de berekeningswijze van het mobiliteitsbudget en van het bedrag (per brief of per mail) 763
7.2.6. Akkoord toekenning mobiliteitsbudget (per brief of per mail) 764

Hoofdstuk 17/3

Vervoer: woon-werkverkeer en carpooling 765
1. Woon-werkverkeer 766
1.1. *Principe: verplichte tussenkomst voor de werkgever* 766
1.1.1. Vervoer per trein 766
1.1.2. Andere openbaarvervoermiddelen (bus, metro, tram) 767
1.1.3. Gecombineerd openbaar gemeenschappelijk vervoer 768
1.1.4. Privévervoer 768
1.1.5. Verplaatsing met de fiets 768
1.1.6. Verplaatsing met (elektrische) step 771
1.1.7. Verplaatsing te voet 771
1.1.8. Verplaatsing met waterbus 771
1.1.9. Verplaatsing met "Max Mobiel" 772
1.1.10. Gemeenschappelijk openbaar vervoer op het grondgebied van een andere lidstaat 772
1.1.11. Georganiseerd (of niet) gemeenschappelijk vervoer 772
1.2. *Fiscale behandeling* 772
1.2.1. Openbaar vervoer (trein, bus, metro, tram, gecombineerd) 773
1.2.2. Privévervoer (wagen, motorfiets, bromfiets) 773
1.2.3. Verplaatsing met de fiets 776
1.2.4. Verplaatsing met (elektrische) step, hoverboards, monowheels en segways (micromobiliteit) 779
1.2.5. Verplaatsing te voet 780
1.2.6. Verplaatsing met waterbus 780
1.2.7. Parkeerkosten 780
1.2.8. Fiscale behandeling in hoofde van de werkgever 781
1.2.9. Samenvattend schema 781
1.3. *Socialezekerheidsaspecten* 783
1.3.1. Openbaar vervoer (trein, bus, metro, tram, gecombineerd) 783
1.3.2. Privévervoer (wagen, motorfiets, bromfiets) 783
1.3.3. Verplaatsing met de fiets 784
1.3.4. Verplaatsing met (elektrische) step, hoverboards, monowheels en segways (micromobiliteit) 787
1.3.5. Verplaatsing te voet 787
1.3.6. Parkeerkosten 787

2. Georganiseerd gemeenschappelijk vervoer (carpooling / GGV) 787
2.1. *Fiscale behandeling* 787
2.1.1. Privévoertuig 788
2.1.2. Minibus 790
2.1.3. Een door de werkgever ter beschikking gesteld voertuig 790
2.1.4. Samenvattend schema 792
2.1.5. Aangifte op de fiscale fiche 281.10 (inkomsten 2025) 795
2.1.6. Aftrekbaarheid voor de werkgever 796
2.2. *Socialezekerheidsaspecten* 796
2.2.1. Privévoertuig 796
2.2.2. Minibus 797
2.2.3. Bedrijfsvoertuig 797
2.3. *Modellen* 800
2.3.1. Overeenkomst georganiseerd gemeenschappelijk vervoer (bestuurder en passagier) 800
2.3.2. Bijlage bij de overeenkomst georganiseerd gemeenschappelijk vervoer – Praktische schikkingen (bestuurder) 801
2.3.3. Bijlage bij de overeenkomst georganiseerd gemeenschappelijk vervoer – Praktische schikkingen 803
3. Samenvattende schema's 805
3.1. *Alle vervoeren (2026)* 805
3.2. *Verplaatsing met de fiets en sectorale bepalingen* 808

Hoofdstuk 18
Voordeeltarieven voor de producten of diensten van de onderneming 809
1. Aspecten van sociale zekerheid 810
1.1. *Algemeen* 810
1.2. *Bijzondere gevallen – rechtspraak* 811
1.2.1. Franchisenemers 811
1.2.2. Externe dienstverleners: diensten en producten met korting 811
1.2.3. Voordeel tarieven versus arbeidsgereedschap 812
1.2.4. Begrippen normale prijs en kostprijs 812
2. Fiscale behandeling 813
2.1. *In hoofde van de werknemer* 813
2.1.1. Algemene voorwaarden 813
2.1.2. Voorwaarden eigen aan de prijskortingen 814
2.2. *In hoofde van de werkgever* 814
2.3. *Interessante voorafgaande beslissing* 814
2.3.1. Verwerving van een licentie voor computer-software tegen een voordelige prijs 814

2.3.2. Personeelskorting en maximaal bedrag 815
2.3.3. Forfaitaire korting 815
3. Aspecten van arbeidsrecht 816

Hoofdstuk 19
Voordelen in natura 817
1. Principes 818
2. Beperkingen 819
3. Aspecten van sociale zekerheid 819
4. Fiscale behandeling 819
5. Aftrekbaarheid 821
6. Wat gebeurt er ingeval de arbeidsovereenkomst geschorst wordt? 821

Hoofdstuk 20
Woning 823
1. Aspecten van sociale zekerheid 824
1.1. *Algemeenheden* 824
1.2. *Conciërge* 825
1.3. *Woning gedeeld door twee werknemers* 825
1.4. *Terbeschikkingstelling van een caravan (conciërge)* 825
2. Fiscale behandeling 826
2.1. *Kosteloze beschikking over een onroerend goed of over een deel van een onroerend goed* 826
2.1.1. Algemeenheden 826
2.1.2. Vaststelling van het voordeel 830
2.1.3. Bijzondere vragen 831
2.2. *Kosteloze verstrekking van verwarming en van elektriciteit die voor andere doeleinden dan verwarming wordt gebruikt* 832
2.2.1. Forfaitaire raming 832
2.2.2. Werkelijke waarde 833
2.2.3. Tabel 835
2.2.4. Woning gedeeld door twee werknemers 835
2.2.5. Advies en opmerking 836
2.3. *Voorbeeld* 836
2.4. *Kosteloze beschikking over huispersoneel, hoveniers, chauffeurs, ...* 837
2.5. *Aftrekbaarheid* 837
2.6. *Fiscale fiche (inkomen 2025)* 837
2.7. *Aspecten van arbeidsrecht* 837

2.8. *Gedeelte van de huurprijs betaald door de firma aan een bedrijfsleider als gevolg van de huur van een gemeubileerd gebouwd onroerend goed* 838
2.8.1. Principe 838
2.8.2. Berekening 838
2.8.3. Burgerlijke staat van de bedrijfsleider 839
2.8.4. Onvolledig jaar en eind van het mandaat 839
2.8.5. Voorbeeld 840

Hoofdstuk 21

Loonnorm 841
1. De loonnorm 842
1.1. *Wettelijke basis en bestaansreden* 842
1.2. *Procedure* 843
1.3. *De loonnormen sinds 1996* 844
1.4. *De loonnorm voor 2025 en 2026* 844
1.5. *Houding van de sector versus houding van de werkgever* 845
2. Toepassingsgebied 846
3. Begrip van loonkosten 846
4. Berekening van de loonnorm 847
4.1. *Gemiddelde loonkosten* 847
4.1.1. Definitie 847
4.1.2. Concreet 847
4.2. *Berekeningswijze* 848
4.3. *Waarde van de voordelen in natura* 848
4.4. *Overschrijding door overeenkomst* 848
5. Elementen die uitgesloten zijn van de loonkosten 849
5.1. *Wettelijke uitzonderingen* 849
5.1.1. Indexeringen en baremieke verhogingen 849
5.1.2. Participatie in het kapitaal en de winstpremies 850
5.1.3. Toename van het aantal personeelsleden 850
5.1.4. Bijdragen gestort in het kader van de sociale pensioenstelsels 850
5.1.5. Eenmalige innovatiepremies 851
5.1.6. Kosten eigen aan de werkgever 851
5.1.7. Specifieke maatregelen (coronavirus) 851
5.1.8. Tijdelijke uitzondering 2026: maaltijdcheques 851
5.2. *Andere uitzonderingen* 852
5.2.1. Overlonen 852
5.2.2. Promotie, bonus en commissielonen 852
5.2.3. Niet-recurrente resultaatgebonden voordelen 852
5.2.4. Verandering van paritair comité of overgang van overneming 853

5.2.5. Toepassing van de reglementering of overheidsmaatregelen 853
5.2.6. Reorganisatie van de arbeidsvoorwaarden..... 853
5.2.7. Gender- en leeftijdsneutraal loonbeleid..... 853
6. Controles en sancties 854
6.1. *Op sectoraal vlak* 854
6.2. *Op het vlak van de werkgever*..... 854
7. Tabel..... 854

Hoofdstuk 22
Alternatieve verloning: syntheses 857
1. Vergelijkende tabel met voordelen op basis van hun sociale en fiscale behandeling 858
2. Vergelijkende tabel: maaltijdcheques / ecocheques / sport- en cultuurcheques / geschenkcheques..... 861
3. Vergelijkende tabel van de verschillende aan de werknemers toe te kennen premies..... 862
3.1. *Regels*..... 862
3.2. *Cijfervoorbeeld (2026)* 866